

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra filozofie

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce: bakalářská

Posudek: oponenta

Práci hodnotil Mgr. Miloš Kratochvíl, Ph.D.

Práci předložil: Dominik Vlasák

Název práce: Teorie společenské smlouvy v raném novověku

1. CÍL PRÁCE:

Předkládaná práce se zabývá nejznámějšími novověkými teoriemi společenské smlouvy. Cíl není explicitně stanoven, ale lze předpokládat, že jím bude krátké představení tří pojetí společenské smlouvy a následně pokus o jejich srovnání. Mělo-li tomu tak být, tak toto práce opravdu obsahuje a cíl je splněný, ne však zcela bez výhrad.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ

Práce je celkem předvídatelně členěná to tři částí, přičemž každá z nich popisuje pojetí společenské smlouvy od jednoho autora. K tomu je připojena krátká, dvoustránková kapitola, která tato pojetí srovnává. Spíše však shrnuje již řečené.

Text první kapitoly je průměrnou kompilací s minimálním vkladem autora. Řemeslně je zvládnut obstojně, ale působí již od prvních řádků nevyzrálé. Jakoby autor (jako příklad vezměme hned kap. 1.1) nepopisoval Hobbesovo pojetí přirozeného stavu, ale přirozený stav samotný – jako kdyby něco takového kdy existovalo. Text neprozrazuje sebemenší odstup autora od tématu.

Z hlediska práce s literaturou – ano, každá kapitola obsahuje řadu správných tvrzení z různých zdrojů, ale autor z nich čerpá sdělení, která jsou obsažena v jakémkoli dalším přehledovém textu. Kdyby čerpal jen z jednoho zdroje, jeho text by mohl být prakticky stejný. Nevidím důvod k využívání obecné literatury k dějinám filosofie (Röd, Copleston), když totéž lze vyčíst z překladu Hobbese. Navíc je k dispozici celá řada knih věnujících se jednotlivým autorům nebo tématu.

Kapitola o Lockovi je v tomto ohledu výrazně lepší. Autor k tématu vyhledal a celkem vhodně použil nějaké články. Rovněž způsob parafrázování je odpovídající (o tématech již explicitně pojednává jako o Lockových názorech, nikoli jako o stavech věcí).

Výhrady lze mít k práci s literaturou formálně i obsahově. Formálně např.: autor uvádí starozákonní verš jako tvrzení Lockovo (odkaz 52), zasahuje do přímé citace (z Röda, odkaz 77). Obsahově např.: Parafráze začínající slovy „podle Locka“ by bylo vhodnější odkazovat na Lockovy texty, ne na sekundární zdroje. Celkově je však tato kapitola na vyšší úrovni než kapitola přechodí.

Třetí část se zabývá společenskou smlouvou u Rousseaua. Jde o popis vybraných částí knihy *O společenské smlouvě*. Zde pro změnu prakticky chybí sekundární literatura. A pokud se objevuje, tak jen ze sborníku vydaného Občanským institutem. Je třeba si ale uvědomit, že texty ve *Velkých postavách politické filosofie* nemají za cíl podat pokud možno přesný výklad, ale prosazovat hodnoty reprezentované institutem. Proto mne překvapilo, že třeba autor diskutuje Lockovo angažmá v obchodu s otroky, ale názory že zženštilý způsob života je úpadkem lidstva, jej nechaly chladným. Proč?

Ačkoli knih srovnávajících tato tři pojetí společenské smlouvy bylo napsáno mnoho (např. Riley - *Will and Political Legitimacy: A Critical Exposition of Social Contract Theory in Hobbes, Locke, Rousseau, Kant, and Hegel*, Morris - *Critical Essays on Hobbes, Locke, and Rousseau* apod.), poslední kapitola žádný odkaz na literaturu neobsahuje. Přitom právě tady se dala práce se sekundární literaturou využít více než u kapitol předchozích, u nichž by popisnost tolik nevadila. Určitě autor téma promyslel, ale výsledkem je spíš jen to, že shrnuje v jiném pořadí to, co bylo řečené v jednotlivých kapitolách. A totéž platí i o *Závěru*. Jde o opětovné zopakování a shrnutí téhož. Posledních pět stran (z celkových 32) je zcela bez odkazů.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA

Formálně je práce v pořádku. Občasné chyby v interpunkci lze přejít, ale několik hrubých pravopisných chyb nikoliv („Děti by neměli být potrestáni“ s. 18, překážky „se vytvořili“ s 21). Na použitou literaturu je odkazováno náležitě.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE

Jednotlivé kapitoly práce jsou na velmi rozdílné úrovni. Text působí rozbitě, jako by každou kapitolu psal někdo jiný. Škoda, že nelze ohodnotit každou kapitolu zvlášť. S trochou benevolence a opatrnosti si myslím, že by práce mohla být ohodnocena ještě jako *velmi dobrá*, ale vůbec bych se nebránil ani hodnocení *dobře*.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ

Na s. 9 píšete, že z „s tímto názorem“ nesouhlasíte? Máte na mysli názor vyjádřený v citátu L. Strausse? Tam ale o absolutismu žádná zmínka není.

Poslední kapitola (srovnání) je bez odkazů. Znamená to, že jste při jejím psaní nepoužíval vůbec žádné zdroje?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA: velmi dobře

Datum: 22.5.2023

Podpis: